

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2023–2024**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL **(60 punct)**

A

1. Explicit informații vizualizate a șövegből:

- Lehetséges válaszok kiírása/ megfogalmazása a következő szövegrészek alapján:
„A sárkányok a legalapvetőbb mesebeli lények közé tartoznak: régi, rendszeres szereplői a meséknek, (1) legendáknak (2) és rémtörténeteknek. (3)”; „A kifejezés megjelenik a görög eposzban (4), az Iliászban (5) Agamemnón harci öltözékének leírásánál”; „Így van a Siegfried (6) című Wagner-operában (7) is, ahol a főhős csak egy sárkány véérének segítségével érheti meg az erdei madár nyelvét.”

- Pontozás: Minden helyesen azonosított mű/műfaj 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz (műfaj vagy cím) elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4x1 pont=4 pont

2. Explicit és implicit információk vizualizate a szövegből:

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 4 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **4 pont**

3. Explicit információk vizualizate a szövegből:

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) a.; 3) c.; 4) a.; 5) a.; 6) b.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **6x1 pont=6 pont**

4. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján:

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) b.; 3) a.
- Pontozás: Minden helyes válasz 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3x2 pont=6 pont**

5. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján:

- Lehetséges válaszok:
bestia = kegyetlen, irgalmatlan vadállat;
dragonyos = egy nagy erejű puskával gyalogosan küzdő harcos/középkori katonai egység;
dragon = puska, ami az elsütés pillanatában hatalmas szikrát szórt;
zmey = a bolgár, orosz és/vagy ukrán legendákban szereplő sárkány (smok)
- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **4x1 pont=4 pont**

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben:

- Lehetséges válasz: Érdekesnek tartom a szláv népek sárkányát, mert a mesékből én is olyan sárkányokat ismerek, amelyek három vagy hét fejűek, és királylányokat tartanak fogva, vagy szüzeket követelnek a városlakóktól. Ezek a sárkányok általában kastélyokban laknak, nem barlangokban, mint az európai sárkányok. A mesékben

nem találkoztam olyan sárkánnyal, aminek díszes szarva volt, csak az animációs filmekben. De minden sárkány hatalmas, gonosz és tud tüzet okádni.

- **Pontozás:** Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **6 pont**

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- **A helyes válaszok:**
jelennek meg = a sárkányok;
mellvértjére = Agamemnón mellvértjére;
amely = (a dragonyosok felszereléséhez tartozó) nagy erejű puska;
akiket = a fegyver/a dragomak nevezett puska használóit;
így = (sok legendában) a sárkány vére csodálatos tulajdonságokkal rendelkezik;
itt = több keleti vallásban/ a Távols-Keleten
- **Pontozás:** Minden aláhúzott nyelvi elem deiktikus jelentését helyesen azonosító kifejezés/mondat 1 pontot ér. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **6x1 pont=6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- **A helyes válasz:** a.
- **Pontozás:** A helyes betűjel kiírása 3 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 pont**

3. Implicit információk (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- **A helyes válaszok:** 1) a.; 2) c.
- **Pontozás:** Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2x2 pont=4 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül:

- **A helyes válaszok:** 1) b.; 2) f.; 3) e.
- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelének kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3x1pont=3 pont**

5. Összfüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül:

- **A helyes válaszok:** 1) a.; 2) d.; 3) b.
- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelének kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3x2 pont=6 pont**

6. Igei vonzatstruktúra felismerése, az adott szerkezetnek megfelelő ige azonosítása a mondatokban, az ezeknek megfelelő válaszlehetőség (alanyi, és *-nak/-nek* ragos határozói vonzattal rendelkező igealakot tartalmazó mondat) kiválasztása a lehetőségek közül:

- **A helyes válasz:** c.
- **Pontozás:** A helyes betűjel kiírása 3 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 pont**

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok-okozati összefüggést tartalmazó mondatok) azonosítása:

- **A helyes válaszok:** 1) b.; 2) b.; 3) a., 4) b.; 5) a.
- **Pontozás:** Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **5x1 pont=5 pont**

II. TÉTEL

(30 punct)

1. Explicit informații azonosítása a szövegben: a szövegbeli előfordulását tekintve korábbi esemény azonosítása:

- Helyes válaszok: 1) a.; 2) b.; 3) a.; 4) b.
- Pontozás: Minden helyesen kiírt betűjel 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4x1 pont=4 pont

2. Információk, gondolatok értelmezése:

- Lehetséges válasz: A fiú és a nagyapa párbeszédének a középpontjában a mesebeli sárkány alakja áll. Az öreg mesélt az unokájának a sárkányról, aki valahol nagyon magasan lakik, minden és mindenki fölött áll. Mindenre rálát, mindent irányít. Az ő akarata nélkül semmi sem történhet itt lent a földön. Ő a mindenható, a mindentudó, aki elérhetetlen magasságból irányítja az embereket.
- Pontozás: érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 5 pont

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján:

- Lehetséges válasz: Az elbeszélő külső nézőpontból mutat be egy olyan epizódot, ami a gyermek életében meghatározó, azonosul a gyermekkel, a világot az ő szemén keresztül látatja (a gyermek lelki történéseit a felnőtt szemszögéből mutatja be), a nagyapát bölcs öregként mutatja be, akinek a gyermek megvallja, mi nyugtalanítja. Nagyapa és unokája kint aludtak a tarlón, a búzakévék tövében, a csillagos ég alatt. Aratás van, a fiú vizet hord, nagyapa arat, nehéz munka. A fiú jobb sorsot szánna a nagyapának: szeretné, ha egész nap csak mesélne mindenkinek úgy, ahogy neki szokott, nem szenvedne hiányt semmiben, kenyere és dohányja mindig lenne. A világ dolgait azonban nem a gyerekek intézik, hanem a nagyapák által megidézett mesebeli sárkányok. A fiú szereti hallgatni a nagyapa meséit, sokat tanul belőlük, és a mindennapi élet nehézségeit megpróbálja úgy legyőzni, ahogyan a mesehősök teszik azt a sárkányokkal. Nagyapa figyelmezteti őt, hogy ne lépje át a keskeny határt a két világ között, mert az sok bajnak a forrása lehet. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz maximális pontot ér. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk.
- Pontozás: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont 6 pont

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással:

Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a megjelölt nézőpont szerint – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése a nagyapa nézőpontjából (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg. 15 pont